

Rapport 2011:71

Arkeologisk förundersökning

Inför utbyggnad av Ekdungeskolan

RAÄ 17:4

Staby 12:132 i Tallboda

Linköpings stad och kommun

Östergötlands län

Olle Hörfors

Ö S T E R G Ö T L A N D S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

Inför utbyggnad av Ekdungeskolan

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning	4
Syfte	4
Resultat	4
Vidare antikvariska åtgärder	4
Referenser	6
Tekniska uppgifter.	7

Omslagsbild: Platsen väster om Ekdungeskolan där den tänkta utbyggnaden är planerad mellan skolbyggnaden och den till vänster synliga träddungen. Foto Olle Hörfors.

Ö S T E R G Ö T L A N D S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandsmuseum.se • www.ostergotlandsmuseum.se

Sammanfattning

Inför en planerad utbyggnad av Ekdungeskolan i stadsdelen Tallboda i den nordöstra delen av Linköping utförde Östergötlands museum i augusti 2011 en arkeologisk förundersökning.

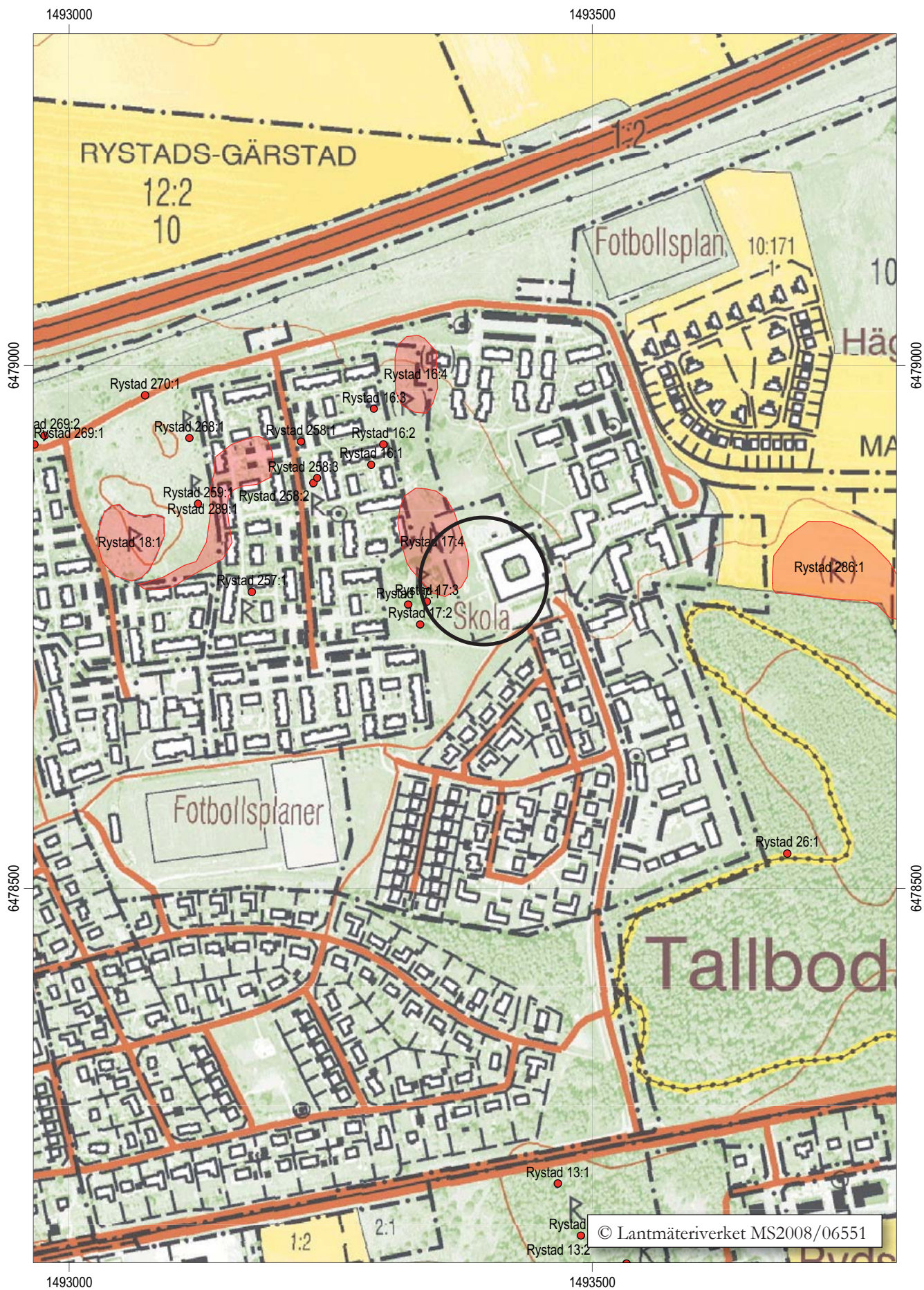
Tallboda är en relativt sent tillkommen stadsdel och inför byggandet av skolan genomfördes en arkeologisk utredning 1989 (Larsson 1989). Vid denna framkom strax nordöst om den kända fornlämningen RAÄ 17 (tre skärvstenshögar), stolphål och gropar tillhörande en boplats som senare gavs RAÄ-nr 17:4. Denna boplats saknar avgränsning och det som fornlämning markerade området sträckte sig in i den planerade exploateringsytan.

Vid den arkeologiska förundersökningen drogs sammanlagt 80 m schakt över den tänkta exploateringsytan. Dessa förlades huvudsakligen till den nordvästra delen av ytan, vilken sammanföll med utbredningen av RAÄ 17:4. Marken täcktes av ca 0,6-0,7 m, sannolikt i samband med skolbygget, påförda massor.

Den arkeologiska förundersökningen visade att fast fornlämning inte berörs av den tänkta exploateringen. Östergötlands museum bedömer därför att inga fortsatta antikvariska åtgärder är nödvändiga inför den fortsatta handläggningen av ärendet.

Olle Hörfors
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan, blad 8F 5i, med undersökningsområdet markerat. Skala 1:5 000.

Inledning

Inför en planerad utbyggnad av Ekdungeskolan i stadsdelen Tallboda i den nordöstra delen av Linköping utförde Östergötlands museum en arkeologisk förundersökning i augusti 2011. Uppdragsgivare var Lejonfastigheter AB i Linköping som också svarade för kostnaderna. Olle Hörfors, Östergötlands museum svarade för fältarbete och rapport.

Områdesbeskrivning

Platsen för exploateringen är belägen i den relativt unga stadsdelen Tallboda i den nordöstligaste delen av Linköping. I samband med utbyggnad av området under främst 1980-talet genomfördes ett stort antal arkeologiska undersökningar i västra delen av den nuvarande stadsdelen. Bland annat framkom brons- och järnålderslämningar som kom att få stor vetenskaplig betydelse (Fernholm 1987). Även den något senare utbyggnaden av den östra, nu aktuella delen av stadsdelen Tallboda ledde till att flera arkeologiska utredningar och förundersökningar kom att göras (t ex Helander 2005, Kraft 2007 samt Larsson 1989 och 1993).

Området som berördes av exploateringen var inklusive tänkta byggnader och asfalterade vägar ca 2 000 m² stor. Den utgjordes av en öppen gräsyta avsedd för lek i anslutning till den befintliga skolbyggnaden. Närområdet berördes av en arkeologisk utredning år 1989 (Larsson 1989). Vid denna framkom bland annat i området kring den kända fornlämningen RAÄ 17:1-3 också boplatlämningar som registrerades som RAÄ 17:4. Boplaten är inte avgränsad varför den geografiska utbredningen är oklar. Fornlämningarna RAÄ 17:1-3 är belägna på en mindre höjd i den omgivande före detta åkermarken och består av tre skärvestenshögar. De lämningar som framkom 1989 var ett större antal stolphål norr om höjden och fyra gropar öster om samma höjd. Stolphålen befinner sig utanför den tänkta exploateringsytan medan groparna låg intill den nordvästra gränsen av samma exploateringsområde. Ett schakt som delvis berörde i den södra delen av den aktuella exploateringsytan liksom ett schakt upptaget direkt öster om samma yta innehöll däremot inga påvisbara fornlämningar vid utredningen 1989.

Syfte

Syftet med den arkeologiska förundersökningen var att fastställa om lämningar tillhörande fornlämning 17:4 fanns inom den tänkta exploateringsytan och, om lämningar förekom, beskriva dem avseende karaktär, datering, utbredning, omfattning, sammansättning och komplexitet.

Den arkeologiska förundersökningens resultat var också tänkt att vid den framtida exploateringen kunna ligga till grund för länsstyrelsens fortsatta bedömningar i ärendet, att utgöra ett underlag för uppdragsgivarens planeringsarbete och ge förslag på eventuella vidare antikvariska åtgärder.

Resultat

Vid den arkeologiska förundersökningen drogs sammanlagt 80 m 1,5 m breda schakt över den tänkta exploateringsytan. Dessa förlades huvudsakligen till den nordvästra delen av ytan, vilken sammanföll med utbredningen av RAÄ 17:4.

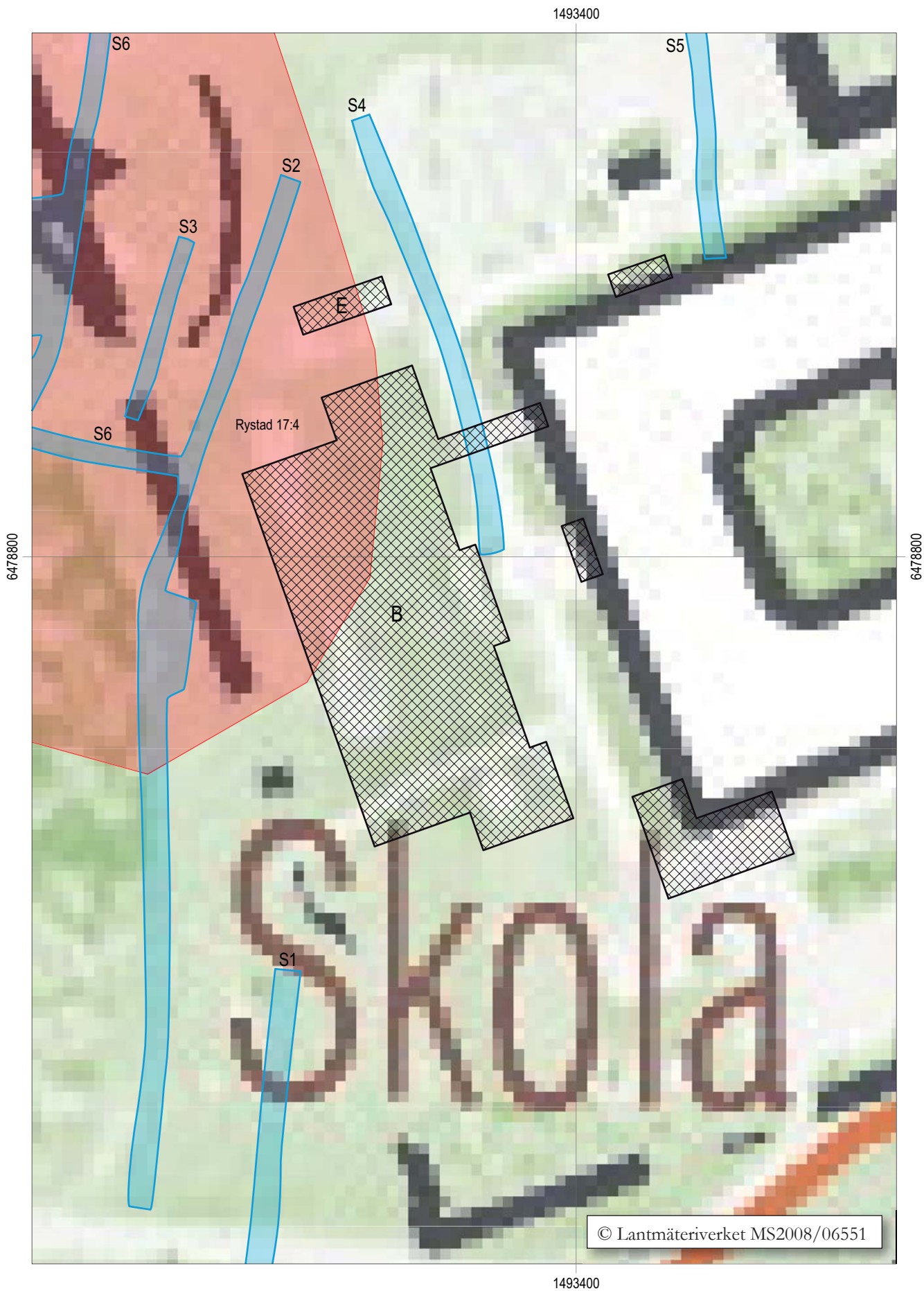
Marken täcktes av ca 0,6-0,7 m påförda massor vilka sannolikt förts dit i samband med skolbygget. Under dessa framkom endast opåverkad naturlig lera.

Ingenting av antikvariskt intresse framkom någonstans inom den tänkta exploateringsytan. Dokumentationen inskränktes därför till fotografering med digitalkamera.

Vidare antikvariska åtgärder

Den arkeologiska förundersökningen visade att fast fornlämning inte berörs av den tänkta exploateringen. Östergötlands museum bedömer därför att inga fortsatta antikvariska åtgärder är nödvändiga inför den fortsatta handläggningen av ärendet.

Figur 3. Detta kartöverlägg mellan den aktuella fastighetskartan, bygglönskartan från uppdragsgivaren och kartan över schaktens placering vid den arkeologiska utredningen 1989 visar att den tänkta utbyggnaden av skolan (bus B, svart) sammanfaller med den sydöstra delen av boplaten RAÄ 17:4. De provschakt som togs upp 1989 (blåa) är bland annat belägna mellan den nuvarande skolan och den tänkta utbyggnaden samt direkt väster om den tänkta utbyggnaden. Breddningen av schaktet direkt väster om exploateringsytan är den plats där ett antal gropar tillhörande en boplat framkom vid utredningen. Skala 1:500.

Referenser

Tryckta källor

Fernholm R 1987. Bronsålders- och järnåldersboplatser i Östergötland. UV:s undersökningar under åren 1967-1984. *Ur 7000 år på 20 år. Arkeologiska undersökningar i Mellansverige*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm 1987.

Helander C. 2005. *Sökschakt i Staby 12:1*. Arkeologisk utredning etapp 2. Inför detaljplanering inom Staby 12:1. Rystads socken, Linköpings kommun. Östergötland. Tappot UV Öst 2005:66.

Kraft A. 2007. *Gång- och cykelväg kring RAÄ 286 i Malmskogen*. Arkeologisk förundersökning. RAÄ 286:1 boplatsoområde med osäker avgränsning. Malmskogen 10:1. Rystads socken Linköpings kommun. Östergötland. Rapport UV Öst 2007:8.

Larsson M. 1989. *Östergötland. Rystads socken. Linköpings kommun. Östra Malmskogen 10:1 (Tallboda)*. Arkeologisk utredning. Rapport Riksantikvarieämbetet, Byrån för arkeologiska undersökningar 1989.

Larsson M. 1993. *Tallbodaområdet*. Arkeologisk utredning. Rystads socken. Linköpings kommun. Östergötland. Rapport UV Linköping 1993.

Digitala arkiv

Fornminnesregistret FMIS. www.raa.fmis.se

Ortnamnsregistret. www.sofi.se

Riksarkivet. www.ra.se

Lantmäteriverket. www.lantmateriet.se

Samtliga använda 2011-08-15

Figur 4. Arbetsbild. Bilden tagen från skolan och upp mot träddungen där fornlämning RAÄ 17 till större delen är belägen. Den sydöstra gränsen för den registrerade fornlämningen RAÄ 17:4 sammanfaller med grävmaskinens placering. Endast påförda massor framkom.

Tekniska uppgifter

Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning
Fastighet	Staby 12:132
Ekonomiskt kartblad	085 58 (8F 5i Tannefors)
Koordinater	X6478806, Y1493382
Koordinatsystem	RT90 2 gon V
Socken	Rystad
Kommun	Linköping

Lst dnr	431-4237-11
Lst handläggare	Magnus Johansson
Beslutsdatum	2011-06-30
ÖLM dnr	292/11
Projektnummer	531274
Projektledare	Olle Hörfors

Uppdragsgivare	Lejonfastigheter AB
Kostnadsansvarig	Lejonfastigheter AB

Projektledare	Olle Hörfors
Fältarbetstid	2011-08-11

Fynd	-
Foto filmnr	Digitala bilder
Analyser	-

Grafik	Olle Hörfors
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands museum.

Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273	Rapport 2011:71 © Östergötlands museum

Inför en planerad utbyggnad av Ekdungeskolan i stadsdelen Tallboda i den nordöstra delen av Linköping utförde Östergötlands museum en arkeologisk förundersökning i augusti 2011.

Tallboda är en relativt sent tillkommen stadsdel och inför byggandet av skolan genomfördes en arkeologisk utredning 1989 (Larsson 1989). Vid denna framkom strax nordöst om den kända fornlämningen RAÄ 17 (tre skärvstenshögar), stolphål och gropar tillhörande en boplatz som senare gavs RAÄ-nr 17:4. Denna boplatz saknar avgränsning och det som fornlämning markerade området sträckte sig in i den planerade exploateringsytan.

Vid den arkeologiska förundersökningen drogs sammanlagt 80 m schakt över den tänkta exploateringsytan. Dessa förlades huvudsakligen till den nordvästra delen av ytan, vilken sammanföll med utbredningen av RAÄ 17:4. Marken täcktes av ca 0,6-0,7 m, sannolikt i samband med skolbygget, påförda massor.

Den arkeologiska förundersökningen visade att fast fornlämning inte berörs av den tänkta exploateringen. Östergötlands museum bedömer därför att inga fortsatta antikvariska åtgärder är nödvändiga inför den fortsatta handläggningen av ärendet.